

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

יוצרים שינוי – להיות יזם חברתי (אקטיביסט)¹

שני מפגשים

מטרות

- תרגול מודל יוצרים שינוי כמודל יזמי.
- עידוד התלמידים לפעילות יזמית במסגרת תכנית מעורבות חברתית.
- בחירת יוזמה כיתתית / קבוצתית.

עזרים

כרטיסי להרגיש / לדמיין / לעשות / לשתף כמספר המשתתפים.
פוסטים שהודפסו מראש ו/או עיתונים עם היגדים, בריסטולים, טושים, כלי כתיבה ונייר (או מחשב ליצירת לוח שיתופי), מחשבים, טאבלטים או טלפונים ניידים.

מפגש ראשון: בחירת יוזמה

מהלך הפעילות

פתיחה: יזמות זה אפשרי (10 דקות)

המנחה יקרין סרטון קצר לדוגמה אודות יוזמה של בני נוער לשינוי.

סרטונים לדוגמה:

[ילדי בית ספר "נתיבות דרור" יוצרים שינוי להפחתת גילויי גזענות כלפי עולי אתיופיה](#)
[שיפוץ חצר מוזנחת למועדונית של ילדים עם צרכים מיוחדים קרית גת](#)
[יוזמה להעלאת מודעות לגיל ההתבגרות פתח תקווה](#)

נשאל:

- א. מה ראינו בסרטון?
- ב. האם יש משהו שהרשים אתכם? האם עלתה אצלכם שאלה בעקבות הסרטון?
- ג. האם ועד כמה בני נוער יכולים לייצר שינוי?

המנחה יסביר שבמפגש זה נסביר כיצד ומהם השלבים להעלאת יוזמה חברתית ולמימושה.

¹ על פי מודל יוצרים שינוי – עמותת הרוח הטובה, המנהלת הפדגוגית רותי סובול

גוף הפעילות (30 דקות)

שלב 1 – להרגיש 10 דק'

- א. מפזרים בחדר כותרות של עיתונים ו/או פוסטים ו/או היגדים המייצגים תופעות חברתיות (נספח לדוגמה). התלמידים מתבקשים להתיישב ליד אחת התופעות שהכי מפריעה להם. ליד כל נושא תתגבש קבוצה.
  - ב. כל תלמיד בקבוצה מקבל 4 כרטיסיות: להרגיש, לדמיין, לעשות, לשתף.
  - ג. הקבוצה תתייחס לכרטיסיה מס' 1 – להרגיש.
- כל אחד מחברי הקבוצה יסביר מדוע התיישב ליד תופעה זו ומה מפריע לו בנושא.
  - כל משתתף בקבוצה יגיד מה היה רוצה לדעת לגבי התופעה ואת מי הם יכולים לשאול כדי לקבל תשובה. הקבוצה תרכז את הנאמר על גבי בריסטול או בלוח שיתופי מקוון (כגון Padlet).

שלב 2 – לדמיין 10 דק'

- הקבוצה תתייחס לכרטיסיה מס' 2 – לדמיין.
- מה אפשרי לעשות כדי למנוע את התופעה המתוארת? מה היית רוצה לשנות? הקבוצה תעלה רעיונות על גבי הבריסטול או הלוח השיתופי, ותבחר רעיון אחד מביניהם ליישום. הבחירה תנומק.

שלב 3 – לעשות 10 דקות

- הקבוצה תחקור ברשת על התופעה אותה בחרה לשנות.
- על הקבוצה לבנות תכנית פעולה ליישום הרעיון שבחרתם – מה צריכה לכלול תכנית הפעולה שלה כדי שתצא לפועל? אלו משאבים ידרשו? האם זה משהו שאנחנו יכולים במסגרת הזמן והמשאבים שיש לרשותנו להוציא לפועל? האם יש חדשנות ליוזמה?
- הקבוצה תרכז את התשובות וההחלטות על גבי הבריסטול או הלוח השיתופי לקראת ההצגה במפגש הבא.

שלב 4 – לשתף (במפגש הבא)

- התכוננו לשתף במפגש הבא את חברי הכיתה ביוזמה שלכם, ולהציג בדרך מושכת ומעניינת את הנושא שבחרתם לכיתה. במידה ותתקיימנה בחירות, חשוב שתשכנעו את יתר החברים לבחור את הנושא שלכם ואת הרעיון שבחרתם לבצע.

מפגש שני: לשתף

פתיחה

- במפגש זה הקבוצות ישתפו ביוזמות שבחרו ובכל יתייחסו לכרטיסיה מס' 4 "לשתף". במידה והכיתה מאמצת יוזמה אחת למעורבות, יבחרו חברי הכיתה ביוזמה המועדפת עליהם. במידה והיוזמות הן קבוצתיות – אין צורך בקיום בחירות, וניתן שהכיתה תיתן משוב ורעיונות לבעלי היוזמה.

במליאה – 20 ד'

- כל קבוצה מציגה את הנושא ואת הרעיון שבחרה לבצע.

שאלות לדין-10 דק'

- מי היה רוצה להפוך את הרעיון למעשה מחר בבוקר ומה יכול לעזור לו?
- אילו חסמים יכולים להיות שימנעו מכם לממש את השינוי העתידי?
- כיצד הקבוצה יכולה לתרום להשגת השינוי?

- מה חשתם כאשר שיתפתם את האחרים ביוזמה שלכם?
- מדוע חשוב לשתף את האחרים בתוכנית שלכם?
- מה למדתם מתוך התהליך שחוויתם עכשיו?

- בשלב זה, במידה ויש צורך לבחור יוזמה אחת, תתקיים הצבעה.
- הנושא שנבחר על ידי הרוב, יהיה הנושא שכל התהליך יוצג בפני הכיתה.
  - ניתן ליצור שינוי סביב לעוד נושאים אם יש עניין של קבוצת תלמידים

נספח: כותרות מהחדשות לדוגמה

1. נתפס גונב מזון לתינוקות בסופרסל – הורה מובטל טען כשנתפס, מה רציתם שאעשה, יש לי תינוקת בת חצי שנה, ואין לי כסף לקנות לה אוכל.
2. שני נהגים נעצרו לחקירה בעקבות עימות פיסי ביניהם שנגרם עקב ויכוח על חנייה.
3. ר' עיריית ----- הודיע שהוא מתכוון להחשיך את הפארקים בחופשת הקיץ אחרי השעה 22:00 כדי למנוע שוטטות והשתוללות של בני נוער.
4. שכנים הזעיקו משטרה לאחר שהריחו ריח לא סביר מדירה בבניין, המשטרה מצאה קשיש ערירי ניצול שואה מתבוסס בצרכיו לאחר שנפל בביתו.
5. המשטרה העניקה תעודת ציון לשבח לאזרח שנחלץ לעזרתה של קשישה שהותקפה ע"י שני בני נוער לאחר שמשכה את דמי הביטוח הלאומי מהכספומט.
6. חברת _____ נתפסה זורקת מי שופכין מזוהמים בשמורת טבע.
7. החברה לניטור חופים מצאה את חוף אשדוד כחוף המזוהם ביותר במדינת ישראל והודיעה שיש איסור כניסה למים באיזור זה.
8. שטח בר בקרבת הישוב שלך או בתוכו מאויים להעלם בשל בניה הצפויה להתרחש בו.
9. נערה הותקפה ע"י חבריה לכיתה, ללא סיבה. הנערות שתקפו אותה טענו, שהיא לא מוצאת חן בעיניהם ורצו שלא תגיע לבית הספר.
10. נערים, החליטו להפוך את הגינה הפרטית של בניין מסויים למגרש כדורסל למרות שהשכנים ביקשו מהם כמה פעמים לעזוב סרבו. הנערים נעצרו לאחר שזרקו אבנים על חלונות השכנים.
11. נערים הפגינו נגד תופעות ההשתמטות מצה"ל בשכונה חרדית. והתעמתו עם דיירי השכונה.
12. ילדים בבית הספר היסודי בעירך החלשים בלימודים, והוריהם העובדים עד מאוחר ומיעוטי הכנסות מתקשים לספק להם סיוע לימודי.
13. מפונים שנעקרו מבתיהם בשל המלחמה המתגוררים בישוב ומתקשים לחזור לשגרה.
14. משפחות שכולות שאיבדו את יקיריהם במהלך המלחמה וזקוקות לסיוע יומיומי.
15. חולים במחלות כרוניות, פצועים או נכי מלחמה הזקוקים לעזרה יומיומית בהתמודדות עם השגרה.
16. עולים חדשים הזקוקים לעזרה בהסתגלות.
17. אחר- הוסף כותרת משל עצמך שמבטאת תופעה שמפריעה לך, בבית הספר או בשכונה או בקהילה או במדינה.